

hvor der formodentlig vil blive kæmpet haardest om dets Besiddelse. Der er blevet udtalt Tvivl om, hvorvidt den Hærskedeling, hvis Opgave det er at forsvare Nørrejylland, vil føle sig fristet til at søge Helgenæs før i det Dieblit, den maatte føle sig helt overmandet eller lamslaaet ved Krigslyffens Ugunst; thi ved sin Nærvarelse paa Helgenæs dækker den dog kun dette ene Sogn af Landet; den vil blive blokeret paa denne lille Halvø af en Styrke, der maasse knap behøver at være saa talrig, som den selv er, henset til, hvor ugunstigt for offensive Foretagender Terrainet norden for Helgenæsdraget synes at være. Fjenden vil kunne vente rolig, indtil den Trossstyrke, som er tvet dertil, enten er nødt til at strække Baaden for Mangel eller er sluppet bort derfra over Søen. Helgenæs vil nok blive indesluttet, men ikke lettelig blive beleiret; dertil har det ikke tilstrækkelig strategisk Vigtighed. Det ligger da nær at spørge, om der ikke andetskeds i Nørrejylland skulde kunne findes et Sted til Anlægget af en Fæstning, af hvilken der kunde ventes mere Gavn for et haardnakket Forsvar af Halvøen og maasse af Jyn. Efter Krigsbestyrelsens Undersøgelser findes intet saadant Punkt norden for Aarhus; men der vides ikke samtidigt at være foretaget tilsvarende Undersøgelser sønden for Aarhus, og om man end let kan se, at det i visse Henseender kan have sine Betæneligheder at vælge en saa sydlig Beliggenhed som f. Ex. ved Hjarnøfjund eller endog ved Fredericia, er det dog ikke umuligt, at en Fæstning paa et slikt Punkt kunde have strategiske Fortrin, som vilde veie op mod sine Betæneligheder. Det er en Selvfølge, at hverken nærværende Mindretal i sin Helhed eller noget enkelt Medlem af samme træster sig til paa Sagens nuværende Standpunkt at tage Ordet bestemt for en Fæstning ved Hjarnøfjund eller ved Middelfarsfjund med Fredericias gamle Enciente til Rierne paa Syllandskysten; dertil vilde det i hvert Tilfælde kræves, at der forelaa Undersøgelser og Overflag, baade over med hvilken Befæstning en slikt Fæstning vilde kunne forsvares, og angaaende indenfor hvilke Grændser Omkostningerne til dens Bygning vilde kunne holdes, Undersøgelser, der nødvendigvis maatte udgaa fra Krigsbestyrelsen; men det skal ikke tilbageholdes, at det med Hensyn til det Sandsynlige eller vel rettere Uundgaelige i, at en brugbar Fæstning paa ethvert andet Punkt end Helgenæs vilde komme til at koste uden Sammenligning mere end den der projekterede Befæstning, baade at bygge og at armere, er blevet gjort gjældende at det ialtfald kunde fortjene Overveielse, om ikke Bygningen af en virkelig Fæstning i Nørrejylland maatte have saa stor militær og politisk Betydning, at det kunde være forsvareligt til Fordel for den at give Afkald paa nogle af de andetskeds i Riget paatænkte Befæstningsanlæg, uanset at intet af disse paa nogen Maade kan betegnes som overflødig.

Naar den foreslaaede Udvidelse af Kjøbenhavns Befæstning mod Ssyden er tilendebragt, vil der foruden en langt større Sikkerhed for Hovedstaden mod maritime Angreb være opnaaet, at den danske Flaade vil være til Raadighed for tvende Formaal, som ere af stor Vigtighed under en Forsvarskrig, nemlig paa den ene Side at opretholde Muligheden af Forbindelsen mellem de forskellige Landsdele, saa at den ene kan komme den anden til Hjælp efter Omstændighederne, paa den anden Side saalange som muligt at gjøre det til en vovelig Sag for Fjenden at sende en Landgangsexpedition paa en Transportflaade til vore Kyster. For at Flaaden kan fyldestgjøre disse Formaal, er det imidlertid, især naar Hensyn tages til, at den vil faae at gjøre med en materielt overlegen Modstander, nødvendigt, at der aabnes den Tilflugtssteder, hvor den kan ty hen, naar Fjenden er den altfor overlegen, og opbeebe gunstigere Leilighed for igjen at fikke i Søen. Fordum, i Træffibenes Tid, vare saadanne Tilflugtssteder, hvor Naturforholdene ellers havde anvist dem, ikke vanskelige at fikke mod et fjendtligt Angreb; et eller to simple Jordbatterier, beslyttede med nogle Kanoner, vare huerfen kostbare at anlægge, at armere eller at holde besatte, og vare dog tilstrækkelige til at indgyde den Tids Orlogsskibe Respekt. Dette har forandret sig; til at trodse Nutidens Skibskanoner behøves der sværtbyggede Verker, og til at gjenembryde Nutidens jernklædte Skibssider behøves der overmaade svære og kostbare Kanoner, betjente og kommanderede af vel oplærte Artillerister. Tanken om som i fordoms Dage at kunne improvisere et Kyst- og Havneforsvar maa derfor helt opgives. Hvor man i Krigstid vil have et Tilflugtssted for vor Sømagt, maa man i Fredstid have bygget og armeret det, og Hensynet til Beføstningen kræver, at Antallet af saadanne Tilflugtssteder indskrænktes til det i strengeste Forstand Nødvendige. I Kjøbenhavns velbefæstede Havn vil vor Sømagt have et Tilflugtssted og selvfølgelig det sikreste og vigtigste; men det er ikke nogen ubillig Fordring, naar den forlanger endnu et nogenlunde betrygget Tilflugtssted; navnlig behøver den et saadant ved Storebelt, det Farvand, der paa den mest sølelige Maade isolerer Sjælland fra det øvrige Land, og ved Storebelt har man fundet Agersøfjund mest skikket til at tjene som Tilflugtssted for den Del af Flaaden, der saalange som muligt skal hindre Fjenden i at spærre enhver Samfærdsel mellem Sjælland og Jyn, og som Udgangspunkt for den Del af Sømagten, hjem der tilfalder den Opgave at true eller mulig forhindre Trosstransporter til en Landgang paa Sjællands vestre og søndre Kyst.

Det Kystforsvar, som er paatænkt for Agersøfjund, bestaar dels i underjiske Sten-dæmninger og Minespæringer, dels i Kystbatterier, det ene paa Egholm, det andet paa